

پاسخ کتابخانه ملی فلورانس به نامه کتابخانه مجلس شورای اسلامی (در باره شاهنامه ۶۱۳ هـ.ق.)

Ministero per i Beni e le Attività Culturali

BIBLIOTECA NAZIONALE CENTRALE

50122 Firenze - Piazza Cavallotti, 1 - Tel. 055/249191 Fax 055/214242 - <http://www.bnc.firenze.it>

S.M.A.A. Abhari
Director of Library, Museum & Documentation Center
Islamic Consultative Assembly
Buharestan sq.
Teheran - IRAN

c.p.c. Prof. Angelo Michele Piemontese
via de' Pettinari 75
00186 Roma

Subject: Ferdowsi manuscript

کتابت: ۴۴۵ ۱۷۱۵

Dear Director,

Here enclosed I send you a copy of the letter, dated October 11th, 2001 addressed to the Cultural Attaché at the Italian Embassy, Doctor Felicetta Ferraro, with whom we had contacts by telephone and by mail, about your loan request. In this letter we pointed out the poor state of preservation of the manuscript, that needs restoration work, in order to avoid the loss of paper fragments, given its fragility and acidity.

Right now we are studying the way to intervene on the manuscript, with a work as little invasive as possible and only oriented to preservation.

Anyway, for obvious conservation reasons, it will not be possible for the codex to leave this library even after restoration. I therefore repeat our original proposal that we send you the copy on C.D.Rom that we will make once the volume has been unbound and the sheets unstitched.

The Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze would moreover be pleased to receive any Iranian researcher and scholar interested in studying the codex and its contents with the object of organising a seminar here in Florence rather than in Teheran.

I remain at disposition for further information.

With best wishes,

Yours sincerely,

per la Dirigente
la Responsabile del Settore Manoscritti e Rari
Dott.ssa Paola Pirola

Postal electronic: segreteria@bnc.firenze.it - info@bnc.firenze.it
Settore Manoscritti e Rari: tel. 055/2491910 - e-mail: manoscritti@bnc.firenze.it

از: کتابخانه ملی مرکزی فلورانس

به: کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی ایران

موضوع: امانت دهی نسخه شاهنامه فردوسی

ریاست محترم،

بدین وسیله رونوشت نامه مورخ ۱۱ اکتبر ۲۰۰۲ را خطاب به وابسته فرهنگی سفارت ایتالیا [در ایران]، دکتر فلچیتا فرارو که درباره درخواست شما مبنی بر امانت شاهنامه فلورانس آتلفنی و کتبی با ایشان تماس داشته‌ایم، خدمت جناب عالی ارسال می‌دارم. در این نامه وضعیت نامطلوب نگهداری نسخه را مطرح کرده‌ایم و این که نسخه [نیازمند ترمیم است تا از آسیب رسیدن به بخش‌های کاغذی آن به دلیل شکنندگی و اسیدی بودن جلوگیری شود.

هم‌اکنون در حال بررسی راهی هستیم تا بتوانیم کاری برای نسخه انجام دهیم که کمترین آسیب را بدان وارد آورد و تنها در جهت حفظ آن باشد. به هر حال، بنابر اصول بدیهی حفظ و نگهداری از دست نوشته‌ها، امانت دادن این نسخه، پس از مرمت، به خارج از کتابخانه ممکن نیست. از این رو، این جانب پیشنهاد قبلی را تکرار می‌کنم که تصویری از این نسخه که بر روی لوح فشرده (CD-ROM) ضبط شده برایتان ارسال شود، این تصویر هنگامی که کتاب هنوز صحافی نشده و برگ‌های آن از هم جدا بوده‌است، تهیه شده‌است.

کتابخانه ملی مرکزی فلورانس از محققان و اساتید ایرانی علاقه‌مند به بررسی این نسخه و محتوای آن با خشنودی بسیار استقبال می‌کند، البته با هدف ترتیب دادن سمیناری بیشتر در فلورانس تا در تهران. این جانب جهت راهنمایی و اطلاعات بیشتر در خدمت جناب عالی خواهم بود.

با احترامات فائقه - ارادتمند

پائولا پیرولا

*برای سوابق این موضوع و نامه رجوع شود به دفترهای پیشین نامه بهارستان.

Ministero per i Beni e le Attività Culturali

BIBLIOTECA NAZIONALE CENTRALE

50122 Firenze - Piazza Castelligiani, 1 - Tel. 055/249191 Fax 055/274542 - <http://www.bncf.firenze.sbn.it>

Dott.ssa Felice Ferraro
Addetto Culturale
Ambasciata d'Italia
Teheran
Fax 0098217626961

Oggetto: prestito manoscritto Ferdowsi
Prot. Mss. 895/11 ottobre '01

Gentile Dottoressa

faccio seguito alla conversazione da lei avuta con la collega Rossina D'Alfonso per precisarle la situazione nella quale si trova attualmente il manoscritto contenente l'opera di Ferdowsi. Le sue condizioni di conservazione infatti, non sono affatto buone: prima di tutto per l'acidità delle carte e degli inchiostri che negli anni ha prodotto perfezioni e imbrunimenti delle pagine, quindi per la legatura che, applicata al manoscritto (di grande formato e già privo di alcune pagine iniziali al suo arrivo in biblioteca) nella prima metà dell'ottocento, non si è dimostrata idonea alla conservazione: il dorso è praticamente inesistente e un gran numero di carte è staccato perdendo quindi la coesione con il volume. Inoltre la tipologia degli interventi si discosta inevitabilmente da quella normalmente applicata ai nostri manoscritti occidentali. Finalmente dopo anni sono state repente le professionalità e i fondi per il restauro di questo importante volume. Abbiamo quindi deciso di procedere al restauro presso il laboratorio della nostra Biblioteca, togliendo gli antichi rattoppi (specie più dannosi che altro), rinstalando i margini, desacidificando laddove è necessario e applicando una nuova legatura. Quando il manoscritto sarà restaurato, prima della ricucitura verrà fotografato e digitalizzato con tecniche di acquisizione delle immagini le migliori possibili. La Biblioteca Nazionale partecipa infatti al progetto per la Biblioteca Digitale Italiana e non è nuova a queste esperienze. Potremo quindi fornire alla Biblioteca di Teheran copia del CD prodotto, certamente migliore del microfilm da loro attualmente posseduto. I tempi per queste operazioni non saranno comunque brevi. Sarà nostra cura contatarvi a conclusione delle operazioni. Le sarei particolarmente grata se potesse comunicare al Direttore della Biblioteca queste nostre osservazioni e la nostra disponibilità a fornire le riproduzioni su CD. Resto a disposizione per qualunque informazione e chiarimento e le invio cordiali saluti

Dott.ssa Paola Pirola
(Responsabile Dipartimento Manoscritti e Rari)

Punto elettronico: aggiornato@bncf.firenze.sbn.it - info@bncf.firenze.sbn.it
Servizio Manoscritti e Rari - tel. 055/2491920 - e-mail: manoscritti@bncf.firenze.sbn.it

از: کتابخانه ملی مرکزی فلورانس

به: سفارت ایتالیا در تهران - وابسته فرهنگی

موضوع: امانت دهی نسخه شاهنامه فردوسی

تاریخ: ۱۱ اکتبر ۲۰۰۱

سرکار خانم دکتر

بدین وسیله، وضعیت کنونی نسخه یافت شده شاهنامه فردوسی را پس از گفتگو با همکاران خانم روزاریا دالفونسو به اطلاع می‌رسانم. شرایط این کتاب از جنبه حفظ و نگهداری، به هیچ رو مناسب نیست. نخست آنکه اوراق و مرکب آن طی سال‌های طولانی اسیدی شده و سبب پوسیدگی و رنگ پریدگی کتاب گردیده است. دیگر آنکه صحافی این کتاب (در قطع بزرگ و نیز افتادگی برخی صفحات آغازین، هنگام ورود به کتابخانه) در نیمه اول قرن نوزدهم انجام شده است. این موارد نشان دهنده عدم نگهداری مطلوب از نسخه است. این کتاب عملاً فاقد شیرازه بوده، بسیاری از صفحات آن از هم جدا شده و پیوستگی با کتاب نداشته است. علاوه بر آن، شیوه صحافی به کار رفته، با شیوه رایج صحافی غربیان عملاً تفاوت دارد. اکنون پس از سال‌ها، شایستگی و مهارت لازم برای مرمت این نسخه حاصل شده است. بنابراین تصمیم گرفتیم تا آن را در لابراتوار کتابخانه مرمت کنیم. ابتدا شروع به بریدن تکه‌های فرسوده و فاسد کردیم (که نسبت به باقی قسمت‌ها، بیشتر آسیب دیده بود)، سپس با محکم نمودن عطف آن، در جایی که لازم بود، آفت زدایی و به طرز جدید آن را صحافی کردیم. هنگام مرمت نسخه، پیش از چسباندن اوراق، از آنها عکس تهیه شد که پس از آن با تکنیک‌های تصویری به نحو مطلوب دیجیتالی می‌شود. در واقع، کتابخانه ملی نیز در ایجاد و تشکیل کتابخانه دیجیتالی ایتالیا (La Biblioteca Digitale Italiana) مشارکت دارد و این اولین بار نیست که این کار را انجام می‌دهند. در نتیجه ما تنها می‌توانیم یک نسخه از CD تهیه شده را که مطمئناً بهتر از میکرو فیلمی است - که در حال حاضر در اختیارشان قرار دارد - تهیه و به کتابخانه تهران اهدا کنیم. به هر حال زمان تهیه آن کوتاه نخواهد بود. نتیجه رایه شما اطلاع خواهیم داد. در ضمن بسیار سپاسگزار خواهیم شد اگر نظرات و امکانات تکثیر CD مورد نظر را باریس کتابخانه در میان گذارید. برای دریافت اطلاعات و توضیحات بیشتر در خدمت شما خواهیم بود. دروهای صمیمانه مرا پذیرا باشید.

پائولا پیرولا

مسئول بخش نسخه‌های خطی